

Navracanie migrantov: fakty, čísla a politiky EÚ (infografika)

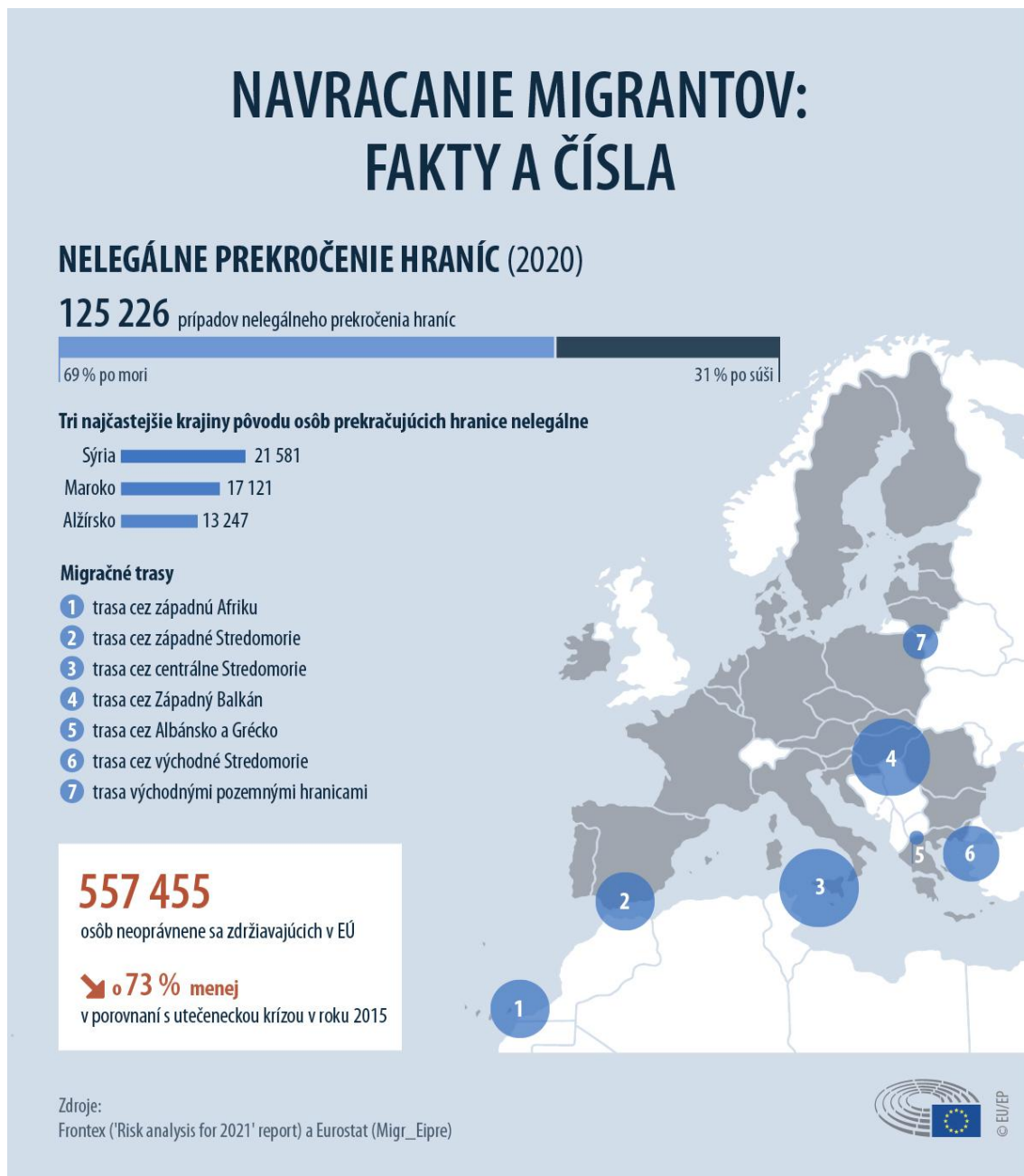
Navracanie migrantov, ktorým nebol uznaný nárok na azyl, musí podľa poslancov uprednostňovať dobrovoľné návraty a byť v súlade so základnými právami. Pozrite si aj našu infografiku k téme.

Grécka polícia usmerňuje autobusy s utečencami a migrantmi © SAKIS MITROLIDIS / AFP

Európska politika ohľadne navracania migrantov má [medzery a nedostatky](#). Poslanci to pripomenuli v uznesení zo 16. decembra 2020 o vykonávaní [smernice o návratoch](#). Táto smernica stanovuje jednotné pravidlá pre vracanie občanov tretích krajín, ktorí v EÚ nemajú právo na azyl.

Prečítajte si viac o imigračnej politike EÚ.

Infografika o navracaní migrantov

Poslanci EP zdôrazňujú, že účinná politika navracania je jeden z kľúčových faktorov dobre fungujúcej azylovej a migračnej politiky EÚ. Účinnosť tejto politiky navracania by podľa Parlamentu nemala byť meraná iba počtom navrátených osôb, ale mala by tiež zohľadňovať

uplatňovanie základných práv.

Podľa poslancov by členské krajiny mali prideliť zodpovedajúce ľudské zdroje a príslušným orgánom zabezpečiť dostatočnú odbornú prípravu. Pokiaľ je to možné, mali by byť uprednostňované dobrovoľné návraty.

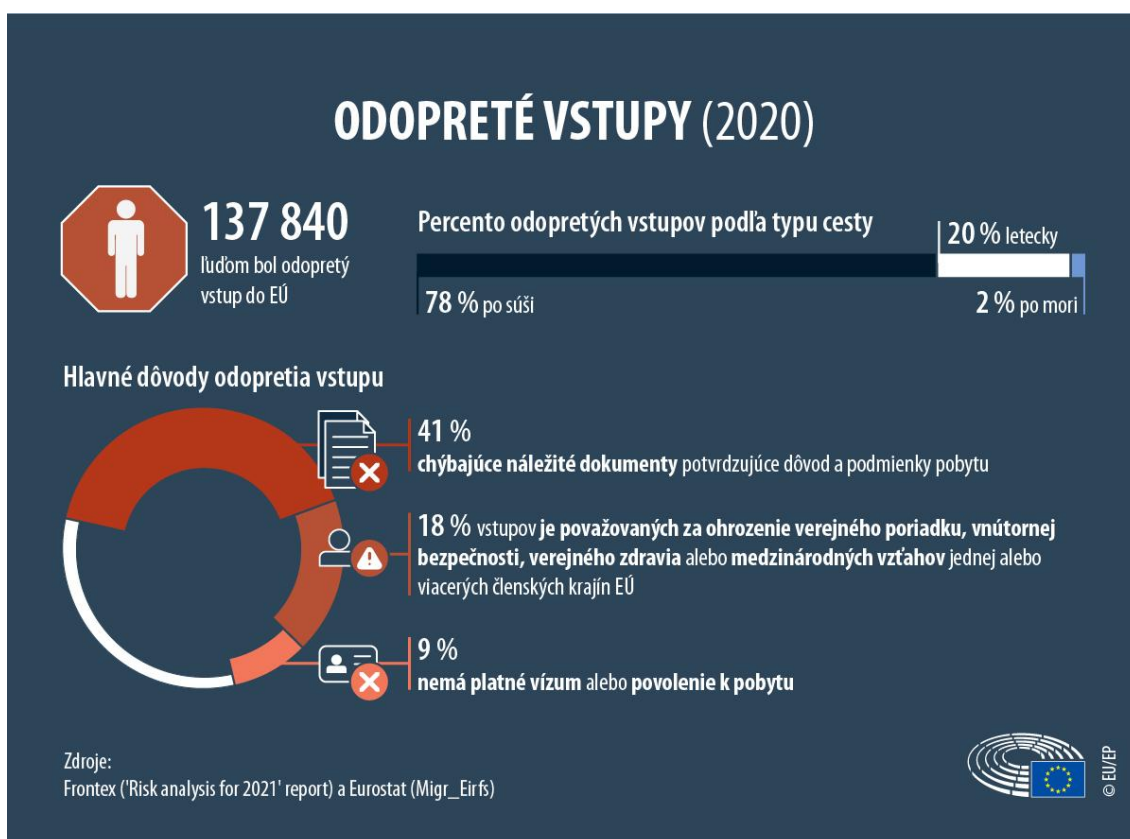
Podpora efektívnych návratov

V roku 2020 bola zamietnutá žiadosť o vstup do EÚ **137 840 osobám**. Medzi **hlavné dôvody** patrila nedostatočná dokumentácia dokladujúca právo na pobyt (41 %), žiadatelia boli považovaní za bezpečnostné riziko (18 %) alebo nemali platné víza či povolenie k pobytu (9 %). V rovnakom roku bol vydaný príkaz k opusteniu EÚ **396 435 osobám**, čo je najnižšie číslo od roku 2013.

V roku 2020 teda vydali krajiny EÚ takmer 400 tisíc rozhodnutí o návrate. Menej ako štvrtina osôb, ktorých sa rozhodnutie týka, sa však aj v **skutočnosti vrátila do krajín pôvodu**. Úspešnosť meraná počtom navrátených klesá od roku 2015, aj keď to podľa poslancov nemusí byť nutne spojené s poklesom počtu ilegálnych vstupov.

Spravodajkyňa **Tineke Striková** (Zelení/ESA, Holandsko) uviedla, že účinná politika navracania by nemala byť založená iba na miere návratov, ale tiež by sa mala zaoberať ďalším osudom navrátených osôb po ich príchode do cieľovej krajiny.

Medzi hlavné krajiny pôvodu osôb, ktorým bol v roku 2020 vydaný príkaz na opustenie EU, patria Alžírsko, Maroko, Albánsko, Ukrajina a Pakistan.

Štatistika odopretých vstupov do EU

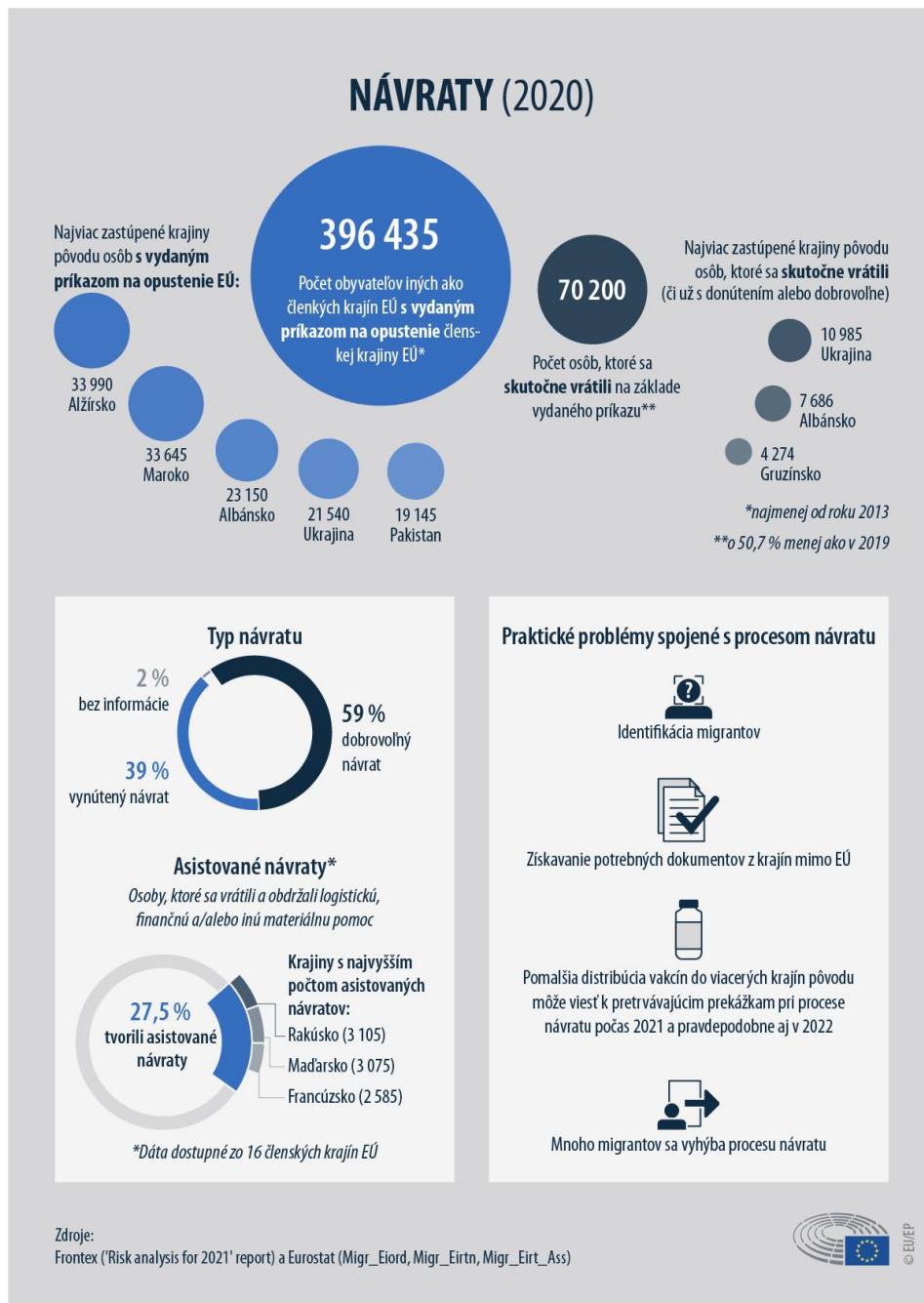
Preferované sú dobrovoľné návraty

Súčasná pravidlá uprednostňujú dobrovoľné návraty pred tými nútenými tak, aby mali osoby bez práva na pobyt možnosť opustiť EÚ dobrovoľne. Podľa agentúry Frontex bolo 59 % zo všetkých návratov v roku 2020 dobrovoľných.

Niektoré krajiny EÚ však pravidelne odmietajú alebo skracujú obdobie dobrovoľného odchodu.

Parlament vyzýva členské štáty, aby investovali do programov asistovaného dobrovoľného návratu, ktoré tvorili **27,5 % návratov** v roku 2020, a uprednostnili dobrovoľné návraty, pretože sú udržateľnejšie a je ľahšie ich zorganizovať, a to aj z hľadiska spolupráce s cieľovými krajinami. Medzi hlavné praktické prekážky tohto procesu patrí identifikácia migrantov a získavanie potrebných dokumentov od krajín mimo EÚ.

Poslanci tiež uviedli, že maloleté osoby bez sprievodu by sa nemali vracieť, pokiaľ sa nepreukáže, že je to v ich najlepšom záujme.

SK_Return policy directive 3.jpg

Ochrana základných práv migrantov

Parlament zdôrazňuje dôležitosť ochrany základných práv a rešpektovania procesných záruk pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ o návrate. Vyzýva tiež krajiny EÚ, aby poskytli dostatok

času na odvolanie proti rozhodnutiu o návrate ako aj bezplatnú právnu pomoc a tlmočenie.

V máji 2021 Parlament prijal [správu](#), kde odsúdil neformálne dohody, ktoré v priebehu rokov prijala EÚ a niektoré členské štáty a ktoré obsahujú minimálne záruky pre základné práva. Spravodajkyňa Tineke Strik vyzvala Komisiu, aby podpísala formálne readmisné dohody s tretími krajinami, a vyzvala na lepšie monitorovanie, zvýšený demokratický dohľad a väčšiu transparentnosť pri využívaní finančných prostriedkov EÚ na financovanie spolupráce v oblasti migrácie. Zdôraznila tiež potrebu zabezpečiť prístup k spravodlivosti pre migrantov a utečencov, ktorých práva boli porušené.

Súvislosti

Parlament svojím uznesením o politike návratov reaguje na [návrh Európskej komisie z roku 2018 na reformu európskej politiky návratov](#). Cieľom tejto reformy, ktorá je základným kameňom [nového paktu o migrácii a azyle](#), je zefektívniť celý proces vracania osôb, ktoré nemajú v EÚ právo na azyl.

V samostatnom uznesení o azyle, ktoré bolo prijaté 16. decembra 2020, poslanci vyzvali na väčšiu solidaritu medzi členskými štátmi a viac finančných zdrojov pre krajiny v prvej línii, najmä v prípadoch veľkých návalov žiadateľov o azyl.

Viac o migrácii v Európe

[Azyl a migrácia v EÚ - fakty a čísla](#)

[Aké sú najčastejšie dôvody migrácie](#)

[Migračná kríza v Európe](#)

Ďalšie informácie

[Tlačová správa: Azyl: väčšia solidarita medzi členskými štátmi EÚ a finančné prostriedky pre krajiny v prvej línii \(17.12.2020\)](#)

[Legislatívny postup](#)

[Prepracovanie smernice o návratoch \(jún 2019\)](#)

[Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. mája 2021 o ochrane ľudských práv a vonkajšej migračnej politike EÚ](#)